

Država je politička ustanova čiji je osnovni zadatak da zaštitи postojeći poredak. Najvažnija politička ustanova. Elementi države:

- **stanovništvo**
- **teritorija**
- **suverena javna vlast** (najviša i jedina)

Suverenost vlasti daje stanovništvo (legalitet).

Legalitet (zakonitost) da li vlast sprovodi vlast po zakonima.

Medjunarodni plovni put ne pripada nikome.

„**Okrnjena država**“ je kada postoje dve vlasti, jedan deo ne prihvata zvaničnu vlast, nisu rešena pitanja etničkih zajednica, problem suverenosti.

Vrste država

Istorijski tipovi:

- robovlasnička
- feudalna
- kapitalistička
- socijalistička

Po obliku vladavine:

- republika
- monarhija

Karakteristike političkih odnosa:

- demokratska
- autokratska

Diktatura može biti:

- prosta, pojedinac vlada uz pomoć sile, vojske i policije.
- Cezaristička, vladar vlada izmanipulisanim masama,
- Totalitarna, vlast jednog čoveka. Država u kojoj postoji jednopartijski sistem (fašizam, komunizam).

Državni centralizam, država određuje sve u ekonomiji.

Aparat prinude ima važnu ulogu. Tajna policija prati dugotrajno gradjane koji se suprotstavljaju vlasti. Gradjani se dele na one koji prihvataju i oni koji se suprotstavljaju vlasti. Nema slobode.

Sastav država:

- proste
- složene, federacije i konfederacije.

Pojam prava: skup pisanih propisa kojima država određuje poredak i odnose između ljudi.

Pravo ima klasni karakter. Norme, sankcije.

Birokratija, prateći sloj ljudi koji rade različite administrativne poslove u državnim institucijama (biro – kancelarija, kratein – vladavina). Vladavina administracije. Ima tendenciju da se stalno uvećava, širi. Porezi, takse, naplate – povećanje budžeta. Zbog bitnih informacija imaju veliku moć (npr. menjanje kursa).

„Država u državi“ – mogu da ugroze vlast. Kontrolori kontrolišu birokrate.

Parkinsov zakon birokratije. Svaka država mora da vodi računa kako se ne bi dovelo u pitanje funkcionisanje cele države, jer se veliki deo troši na njihove plate. Danas postoji više zaposlenih nego što je potrebno.

Marks: birokratija je privilegovan sloj u društvu i svaka država treba da smanji birokratiju.

Veber: svaka moderna država mora da ima birokratski sloj, potrebni su joj stručnjaci koji će dobro obavljati funkcije (idealni tip birokratije).